

महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी अंतर्गत
मौ.पेठ, ता. वाळवा, जि. सांगली येथे
क्रांतीसिंह नाना पाटील शासकीय अन्नतंत्रज्ञान
महाविद्यालय स्थापन करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : संकीर्ण - १५१८/प्र.क्र.१९(२)/७-अे,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : २८ नोव्हेंबर, २०१८.

प्रस्तावना :-

सन २०१७-१८ च्या अर्थसंकल्पीय भाषणात मा. मंत्री (वित्त) यांनी घोषणा केल्याप्रमाणे महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी अंतर्गत मौ.पेठ, ता. वाळवा, जि. सांगली येथे क्रांतीसिंह नाना पाटील कृषि महाविद्यालय स्थापना करण्याबाबतच्या प्रस्तावास कृषि विद्यापीठाच्या कार्यकारी परीषदेच्या ३१५ व्या सभेत ठराव क्र. २२/काप/३१५/१४/१०/२०१६ अन्वये मान्यता प्रदान करण्यात आली आणि राज्य कृषि परिषदेच्या ९३ व्या बैठकीमध्ये ठराव क्र. २९/९३/२०१७, दि. १५ मार्च, २०१७ अन्वये मान्यता प्रदान करून शासनाकडे शिफारशीत करण्यात आला.

२. महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी अंतर्गत मौजे पेठ, ता.वाळवा, जि.सांगली येथे क्रांतीसिंह नाना पाटील शासकीय कृषि महाविद्यालय स्थापन करण्याबाबत अधिष्ठाता (कृषि) तथा संचालक शिक्षण, महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी यांच्या अध्यक्षतेखाली नेमलेल्या समितीचे खालीप्रमाणे निरिक्षणे आहेत :-

(अ) पेठ येथील गट क्र.५१८ मधील ११.०२ हे. क्षेत्र पेठ इस्लापूर रस्त्याच्या पश्चिमेकडील व वाघवाडी येथील गट क्र. १५७ चे ३.१४ हे.क्षेत्र, गट क्र.१५८ चे २.२१ हे.क्षेत्र, गट क्र.१५९ चे १.६६ हे.क्षेत्र, गट क्र.१६० चे ५.२६ हे.गट क्र.१६१ चे १.५४ हे क्षेत्र व गट क्र.१६२ चे १.८२ हे. क्षेत्र असे मिळून एकूण २६.६५ क्षेत्राची पाहणी केली. सदर जमिनीत कृषि विभागाचे एक गोडाऊन, एक बुजलेली विहीर व एक बांधीव स्वरूपाची विहीर आहे. सदर जमिनी सुपीक व उच्च प्रतीची असून मुंबई - बेंगलुरु राष्ट्रीय महामार्ग क्र.४ लगत आहे.

(ब) कसबे डिग्रज येथे कृषि विभागाचे गट क्र.७९८ चे ९.२२ हे. क्षेत्र व गट क्र. ७९९ चे ६.६९ हे. क्षेत्र असे एकूण १५.९१ हेक्टर क्षेत्र उपरोक्त प्रस्तावित शासकीय कृषि महाविद्यालयासाठी उपलब्ध होऊ शकते. सदर जमिन सुपिक व उच्च प्रतीची असून पुणे - सांगली महामार्गा लगत आहे. उपरोक्त उल्लेखित क्षेत्र मिळून एकूण ४२.५६ हे. क्षेत्र पेठ, ता.वाळवा, जि. सांगली येथे नविन शासकीय कृषि महाविद्यालय स्थापन करणेस उपलब्ध होऊ शकते. कृषि परिषदेने ठरवून दिलेल्या निकषानुसार आवश्यक असलेली ४० हे. जमिन उपलब्ध आहे. पेठ, ता.वाळवा व कसबे डिग्रज, ता.मिरज मधील अंतर अंदाजे २५ ते ३० किलोमीटर आहे. प्रचलित निकषानुसार सदर अंतर अधिक असले तरी पेठ व वाघवाडी येथील जमिनीवर शिक्षण, प्रात्यक्षिके, संशोधन विस्तार व रोप वाटीका इ. बाबींचा तर कसबे डिग्रज येथील जमिनीवर संशोधन, बिजोत्पादन इ. बाबींचा समावेश केल्यास शासनाच्या महसूली उत्पन्नातही मोठ्या प्रमाणात वाढ होऊ शकते. सदर जमिन ही आजमितीस लागवडीखाली असून जमिन उच्च प्रतीची व सुपिक आहे. सदर जमिनीकरीता कृष्णा नदीवरुन उपसा जलसिंचन योजनेव्दारा अथवा स्वतंत्र लिफ्ट बसूवन पाण्याची सोय करता येऊ शकते. जमिनीपासून कृष्णा नदी अंदाजे २० ते २५ किलोमीटर अंतरावर आहे. तसेच, खाजगी पाणी वाटप संरथेकडून सुध्दा पाणी उपलब्ध होऊ शकते. पेठ, ता.वाळवा, जि.सांगली येथे शासकीय कृषि महाविद्यालय सुरु केल्यास कृषि संशोधन केंद्र व शेतकी शाळा, कसबे डिग्रस यांचा विद्यार्थ्यांच्या प्रयोगाकरीता व प्रात्यक्षिकाकरीता दूरगामी फायदा होऊ शकतो व सदर जमिनीचा चांगल्याप्रकारे विकास होऊन शासनाचे महसूली उत्पन्नात वाढ होऊ शकते.

३. सदरचा प्रस्ताव नियोजन आणि वित्त विभागाच्या अभिप्रायासह दि. १९ जुलै, २०१८ च्या राज्य मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत सादर करण्यात आला. राज्य मंत्रिमंडळाने या बैठकीत महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी अंतर्गत मौ.पेठ, ता. वाळवा, जि. सांगली येथे क्रांतीसिंह नाना पाटील कृषि महाविद्यालय स्थापना करण्यासाठी तत्वतः मान्यता प्रदान केली. तसेच या महाविद्यालयामध्ये केवळ पारंपारीक कोर्सेस न ठेवता नवीन तंत्रज्ञानाचा समावेश असलेले उदा. बायोटेक्नॉलॉजी कोर्स असणे आवश्यक आहे. यासाठी मंत्रीमंडळ उपसमिती नेमून कृषि महाविद्यालयाच्या अभ्यासक्रमात अद्यायावत कोणते कोर्सेस घ्यावेत याबाबत प्रस्ताव तयार करून अंतिम मान्यता घेण्याबाबतचा निर्णय घेण्यात आला. त्याअनुषंगाने

या विभागाचा शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-१५१८/प्र.क्र.९९/७ओ, दि. १३/८/२०१८ अन्वये मा. मंत्री (कृषि) यांच्या अध्यक्षतेखाली मंत्रिमंडळ उपसमिती गठीत करण्यात आली.

४. मंत्रिमंडळ उपसमितीचा निर्णय :-

या मंत्रिमंडळ उपसमितीच्या दि. २१ ऑगस्ट, २०१८ रोजी झालेल्या बैठकीमध्ये खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात आला.

१) महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी अंतर्गत मौ.पेठ, ता. वाळवा, जि. सांगली येथे कृषि महाविद्यालयाएवजी शासकीय अन्नतंत्रज्ञान महाविद्यालय (आवश्यक जमीन ४ हेक्टर) स्थापन करण्यात यावे.

२) डॉ महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी अंतर्गत सांगली येथेच जैवतंत्रज्ञान पदवी महाविद्यालय (आवश्यक जमीन १४ हेक्टर) स्थापन करण्यात यावे.

३) यास अनुसरुन संबंधित कृषि विद्यापीठाने भारतीय कृषि अनुसंधान परिषदेच्या पाचव्या अधिष्ठाता समितीच्या निकषानुसार शासकीय अन्नतंत्रज्ञान महाविद्यालयाचा प्रस्ताव सादर करावा. यास कृषि विद्यापीठाने विद्वत व कार्यकारी परिषदेची तसेच कृषि परिषदेची कार्यात्तर मान्यता प्राप्त करावी.

५. राज्यामध्ये केवळ वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी अंतर्गत परभणी येथे एकमेव शासकीय अन्नतंत्रज्ञान महाविद्यालय कार्यरत आहे. पश्चिम महाराष्ट्रातील १० जिल्हे हे विविध प्रकारची अन्नधान्ये, कडधान्ये, तेलबिया व अनेक प्रकारच्या फळे व भाजीपाला उत्पादनात आघाडीवर आहेत. महाराष्ट्राच्या या भागात भौगोलिक व व्यापारीष्टया विचार करता अनेक अन्नप्रक्रिया उद्योग स्थापन होत आहेत आणि भविष्यामध्ये असे उद्योग स्थापन करण्यासाठी मोठा वाव आहे. त्यामुळे महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरीच्या कार्यक्षेत्रात अन्नतंत्रज्ञान विषयाच्या पदवी अभ्यासक्रमाचे महाविद्यालय सुरु करणे गरजेचे आहे. या बाबी आणि मंत्रिमंडळ उपसमितीचा निर्णय इत्यादी लक्षात घेवून महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी अंतर्गत मौ.पेठ, ता. वाळवा, जि. सांगली येथे शासकीय अन्नतंत्रज्ञान

महाविद्यालय स्थापन करण्याबाबतचा प्रस्ताव राज्य मंत्रिमंडळापुढे सादर करण्याचा निर्णय मा. मंत्रि (कृषि) यांच्या स्तरावरुन प्राप्त झाल्याने मौ.पेठ, ता. वाळवा, जि. सांगली येथे शासकीय अन्नतंत्रज्ञान महाविद्यालय स्थापन करण्याबाबतचा प्रस्ताव राज्यमंत्रिमंडळाच्या दि. ११.९.२०१८ च्या बैठकीत सादर करण्यात आला.

६. राज्य मंत्रिमंडळाने दिनांक ११/०९/२०१८ रोजीच्या बैठकीत विषय क्र.९ यावर खालीलप्रमाणे निर्णय घेतलेला आहे :-

शासन निर्णय :-

६.१ महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी अंतर्गत मौ.पेठ, ता. वाळवा, जि. सांगली येथे प्रतिवर्ष ४० विद्यार्थी प्रवेशक्षमतेचे क्रांतीसिंह नाना पाटील शासकीय अन्नतंत्रज्ञान महाविद्यालय स्थापन करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

६.२ भारतीय कृषि अनुसंधान परिषदेच्या ५ व्या अधिष्ठाता समितीने निश्चित केल्याप्रमाणे शिक्षक वर्गीय ४७ पदे आणि शिक्षकेतर ८३ पदे अशी एकूण १३० पदांना तत्वतः मंजूरी प्रदान करण्यात येत असून यास उच्चस्तर सचिव समितीची रितसर मान्यता घेण्यात यावी.

६.३ सदर महाविद्यालय स्थापन करण्यासाठी पुढील पाच वर्षाकरिता टप्प्या-टप्प्याने वेतनासाठी रु. ४९३७.७३ लाख आवर्ती खर्च रु. ११२.९२ लाख आणि अनावर्ती खर्च रु. ५१५७.८९ लाख असा एकूण रु. १०२०८.५४ लाख इतक्या अपेक्षित खर्चास मान्यता देण्यात येत आहे.

६.४ कृषि विभागाने मौजे पेठ, ता. वाळवा येथील या महाविद्यालयासाठी लागणारी जमीन महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी यांच्याकडे विनामुल्य हस्तांतरीत करावी.

६.५ सदर महाविद्यालयासाठी आवश्यक जमिन प्राप्त केल्यानंतर आणि आवश्यक मनुष्यबळ आणि इतर सुविधा उपलब्ध झाल्यानंतर या महाविद्यालयासाठी विद्यार्थ्यांच्या प्रवेशप्रक्रिया राबविण्यात यावी.

७. हा शासन निर्णय नियोजन विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.१६२/१४३१, दिनांक २६/०९/२०१८ अन्वये व वित्त विभागाच्या अनौचारिक संदर्भ क्र.२४२/२०१८/व्यय १, दिनांक २/११/२०१८ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१८११२८१३०९३७१२०९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(एकनाथ डवले)
सचिव (कृषि), महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

- १) मा.मुख्यमंत्री, यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- २) मा.मंत्री (नियोजन व वित्त), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ३) मा.मंत्री (कृषि), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ४) मा.राज्यमंत्री (कृषि), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ५) मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई,
- ६) सचिव (कृषि) यांचे स्वीय सहायक, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ७) सदस्य सचिव तथा महासंचालक, महाराष्ट्र कृषि शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे,
- ८) कुलगुरु / कुलसचिव / नियंत्रक / विद्यापीठ अभियंता, महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी
- ९) जिल्हाधिकारी, सांगली
- १०) उपविभागीय कृषि अधिकारी, अहमदनगर
- ११) महालेखापाल, महाराष्ट्र १ / २ (लेखापरीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई / नागपूर,
- १२) जिल्हा कोषागार अधिकारी, अहमदनगर
- १३) उप कोषागार अधिकारी, अहमदनगर

- १४) मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई,
- १५) उप लेखा परिक्षक (वरिष्ठ), स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई,
- १६) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
- १७) निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई,
- १८) वित्त विभाग (व्यय-१), मंत्रालय, मुंबई
- १९) नियोजन विभाग (कार्यासन - १४३१), मंत्रालय, मुंबई
- २०) कार्यासन (७-ओ) निवडनस्ती.